

Greiner) i. t. d. Zraven teh in drugih (tu pa tam zapovedanih in priporočanih šolskih in pomočnih knjig naj se učitelj na Slovenskem tudi prav pridno in stavno učí slovenske slovnice (Metelko, Potočnik, Janežič, Majar), da jo bo lahko in spešno vpletal pri slov. berilih in pri Slov.-nemšk. gramatiki. Bere naj pa tudi dobre pedagoške časopise („Oesterreichischer Schulbote“, „Oesterreichisches pädag. Wochenblatt“, „Allgemeine österr. Schulzeitung“, „Tovaršča“ i. t. d.) in druge spise o odgojevanji mladosti. Vse to pa naj učitelj ne pogleda le po verhu, temuč naj vsaki spis do zadnjega zernica dobro prebira in za rabo ohranjuje. Vadi naj se pa vedno tudi slovensko in nemško spisovati, da mu ne bo pot po čelu tekel, kadar mora kaj s peresom delati. Mladi učitelj naj ima vedno pred očmi pregovor, ki pravi: „Kdor praša in pozveduje (se učí), ne zajde“ in: „Modra glava, slava prava“. —

Pogovor dveh učiteljskih pripravnikov.

Peter in Vojtek, dva pripravnika, sprehajata se neki dan o šolskih počitnicah. Pervi je bil že pripravništvo izveršil, in drugi — kakor je sam pravil — bode še le prihodnje leto solnce svobode zagledal, in začel si bo z lastnima rokama kruh služiti. Njuni pogovor je bil dolgi pretres o izbranem stanu. Hočem vam, dragi čitatelji, povedati nekatere odlomke za porazumljenje, da v nekterih obzirih niso le slabemu vspehu otroškega napredka krivi zavodi in učelišča, ampak včasuri tudi učitelj sam, posebno tak, kterege je ali bojzljivost težkega prihodnjega učenja, ali pa celó lenoba k temu stanu odbrala.

Vojtek. Ali ti je zeló žal, da bodeš učitelj? če bi bil jaz namesto v pripravništvo le še naprej šole obiskoval, lej, zdaj bi bil lahko že Homerja, Ovida, Ksenofonta in morebiti še kaj več latinskih in gerških klasikarjev preštudiral, in ne bi mi bilo treba čakati in čakati stanu in nazadnje dočakati revščine. In, če —

„In če bi tebe pripravništvo nikoli ne poznalo“ povzame Peter besedo „bi lepi učiteljski stan enega pertlikovca manj štel; v kratkem ti povem, dragi Vojtek, brez zamere in brez kakega prepira in kavsanja, da tebi se toliko naš stan pristji, kakor oslu — — cilinder.

Vojtek. Zakaj?

Peter. Za to. „Kdor nima pravega veselja do kakega stanu,“ so mi večkrat še ranjki moj oče rekli, „temu ga ni treba nastopiti; opravil ne bo pri njem nič. Namesto, da bi svoje dolžnosti z veseljem opravljal, bo preklinjal uro in dan, kdaj se je k kjemu vpisal“. Ali tak more potem nevedne otroke po postavi izobraževati? in glej, koliko veljá, da tak in nič drugačen ne bodeš ti?

Vojtek. I, jaz le tako pravim in ti kot svojemu prijatlu misli razodenem; zatoraj, Bog varuj, da bi ti okoli pravil in oznanoval, kak-

šne gradove zidam jaz učiteljskemu stanu. Kaj bi bilo, ko bi to kdo naših gospodov prednikov zvedil?

Peter. Nič dobrega ni, da jaz vem.

Vojtek. (se po glavi praska rekoč:) Peter, ti se meni danes čuden zdiš, ali ti ne smem upati?

Peter. Ne boj se zastran tega. Javil te ne bom, dasiravno bi koristno bilo, da se taki pertlikovci očitno naznanijo višjim.

Vojtek. E pojdi, pojdi! začniva kaj drugega.

Peter. Nič drugega, ravno to. Hočem ti malo, dasiravno sem tudi jaz še nepopolnoma v ti reči zveden, učiteljski stan razjasniti. Kakor veš, bilo nas je lani 25 pripravnikov, izmed katerih ni bil nobeden posebno revnega rodu, in povej mi, koliko se jih je naročilo na našega zlatavrednega „Učiteljskega Tovarša“?

Vojtek. Kdo pa je to „Uč. Tovarš“?, ali so to zopet kake nove bukve?

Peter (roke sklene). Moj Bog! Ali tega še ne veš? in potem hočeš učitelj postati. Še enkrat rečem, da ti boš toliko opravil v naši kompaniji, kakor žaba pri lešniku.

Vojtek (jezno). I no, ki pa tega imena še nikoli —

Peter. Tiho bodi, že vem, kaj misliš reči. Poslušaj me, ti bom jaz povedal, kakšen mož je ta „Tovarš“. Nog in rok nima, tudi ust ne, in vender ti vse pové, kar pri svojem stanu rabiš. In lej (se smeja) to je — časopis, kateri je učiteljem in nam, zapomni, in posebno nam namenjen.

Vojtek (se v besedo sili). Primaruha, da tega in —

Peter. Poslušaj dalje, „saj beseda ni konj“, stalo je unikat v „Novicah.“ Poznaš li „Novice“?

Vojtek. Pri svojem gospodarju sem jih enkrat vidil.

Peter. Hvala Bogu! — Toraj zapazi si dobro, da vsak mladeneč želječi nastopiti težki ta stanu, mora dobro popred premisliti, kaj bo začel? Pomisliti mora potem pač dobro, da se bode pečal z mladino; in kaj je važnejega od mladine? Učitelju zročé tedaj starši svoje male otročičke, kakor hitro k pameti pridejo. V ti dobi se otroku, kakor sem, če se ne motim, v neki pesmi čital, odpre veliko stezà in lej, ti boš tisti mož, kateri boš kazal otroku namesto njegovega angeljčka pravo pot. Tedaj kdor zanemaruje otroke v ti važni dobi, bo enkrat težko shajal pri Bogu. Ne išči bogatstva v tem stanu, temuč išči si zaslužene slave, ktera stori te neumerlega. Če si varčen s svojim plačilom, stradal ravno ne boš, morda se ti bo še dobro godilo. Taki pa, kakor sem rekel, kateri gre v učiteljski stan le zato, da se mu po višjih šolah ni treba vbijati, kateri misli, Bog zna, kako kmali bode dobro in brez vseh skerbi živel, takega ni Bog vstvaril za učitelja. Za takega je veliko boljše, da učiteljskega stanu ne pozná, kakor ti „Učiteljskega Tovarša“ ne. Koliko lepih nauk dobimo iz omenjenega časopisa vsaki mesec! Učitelji in mi pripravniki sploh ne moremo dostojno zahvaliti se njegovim podpornikom. Toraj rečem, da učitelj se naj ne šteje med prave učitelje, kakor učiteljski pripravnik ne med prave učiteljske pripravnike, kateri „Tovarša“ ne pozná. —

Med takimi in enakimi pogovori teh dveh mladencev zazvoni

Avemarijo; klobuke izkineta z glave, in molita na tihoma navadno molitev; izmolivši jo, gresta domu, kjer jih je že večerja čakala. —

Peter je zdaj učitelj na deželi na Kranjskem, marljiv slovenski domorodec; Vojtek pa morda še v pripravništvu hlače terga in čaka solca — — s v o b o d e. L. Tomšič.

Opominek za učitelja mesca grudna.

Prišel je čas, ko je družina sploh bolj v hiši kot zunaj. Tudi to naj učitelj rabi mladini in sebi na prid. Bolj kot vselej naj obdeluje zdaj berilno tvarino in naj priporoča, da naj otroci doma pripovedujejo, kar so v šoli slišali. S tim se terdi spomin, se razširja dobra reč, in šola si pridobuje vedno več veljave in ljubezni pri posameznih družinah in srenjah. Tudi veselih božičnih praznikov naj učitelj nikoli ne pozabi otrokom poveljati s kako primerno povestico, pesmico, z jaslicami i. t. d.

Mlade serca so široke polja, ktere niso nikoli dosti obdelane in za dober pridelek pripravljene.

R e š i t e v

računske zastavice v zadnjem listu.

1008 ovac se v 12 čed tako razdeli, da v vsako naslednjo čedo po 2 ovci več pridete namreč:

v drugo čedo pridete	2 ovci več kakor v prvo
" tretjo " pridejo	4 " " " " "
" četrto jih pride	6 " " " " "
" peto " "	8 " " " " "
" šesto " "	10 " " " " "
" sedmo " "	12 " " " " "
" osmo " "	14 " " " " "
" deveto " "	16 " " " " "
" deseto " "	18 " " " " "
" enajsto " "	20 " " " " "
" dvanajsto " "	22 " " " " "

132 ovac.

Po tem takem pride 132 ovac več v poslednjih 11. čedah, kakor jih je v 12. čedah brez teh 132. Če se tedaj 132 ovac od 1008 odloči, in ostanek od 876 v 12 delov razdeli, jih pride na vsako čedo po 73; se vé da to število mora tudi za prvo čedo veljati. Ker mora, kakor sem že popred omenil, vsaka naslednja čeda po 2 ovci več imeti, tako mora ovčar svojih 1008 ovac tako le razdeliti, in sicer: